

HENKILÖKUVASSA TATU JOKISALO

Betonilehden henkilögalleriassa on haastateltavana toimitusjohtaja *Tatu Jokisalo* (s. 1965 Tampereella).

Jalkapallo oli *Tatu Jokisalolle* pitkään se kaikkein tärkein asia. Tampereen Pallo-Veikot TPV oli joukkue, jossa tuli koettua niin liiganousut kuin pudotuksetkin.

Tatu luonnehtii itseään jalkapalloilijana puoli-ammattilaiseksi. "Lopettamispäätös kypsyi, kun edessä olisi ollut jalkapalloilun takia muutto muualle, Pietarsaaren Jaro oli tuolloin varteenotettava vaihtoehto."

Kilpaurheilu-ura ei tosin siihen päättynyt. "Hepottaakseni jalkapallouran päättymistä aloin ikämiehenä, 28-vuotiaana, pelaila golfia. Kun olen tällainen on-off -tyyppi, se vei mukanaan. Neljä vuotta hakkasin golfpalloa kaksi kertaa päivässä", Tatu naurahtaa.

"Hakkaaminen" toi tulosta: heti ensimmäisenä vuonna tasoitus putosi singeliin eli ysiin. "Tammer Golf oli uusimassa edustusryhmäänsä ja he kysyivät minua mukaan kokeilemaan lajia kilpailumielesä. Pelaajana minulla oli hyvä säkä, sillä seura sai hankittua meille huippuvalmentajat, ensin *Anssi Kankkosen* ja hänen jälkeensä *Timo Rauhalan*."

"Koska olin tuolloin tiiviisti jo työelämässäkin, aika alkoi olla kortilla. Kun parhaimmillaan 0,9:ssä ollut tasoitus alkoi huonota, golfin pelaaminen muuttui mukavaksi harrastukseksi."

Jalkapallotreeneiden lomassa Tatu ehti silti opiskellakin: hän valmistui artesaaniksi. "Mielessä oli sen jälkeen jatkaa insinööriopintoihin. Mutta urheilu vei ja jatko-opinnot siltä osalta jäivät."

KAUPAN KAUTTA KIVITALOON

Tatun varsinainen työura alkoi Suomen Kotisauna Oy:ssä tuotepäällikkönä. "Kauppa kiinnosti, joten suoritin 1992 kauppiastutkinnon ja siirryin elintarvikekauppiaksi Vikkula-ketjuun. Viidessä vuodessa näin ja koin kaupan valtavan murroksen, kun marketit rupesivat valtaamaan Suomea. Ne ostivat tavaransa suoraostoina ilman tukkukauppaporrasta. Katteet alkoivat olla hakusessa, kun tavara marketin hyllyllä oli halvempaa kuin tukkukaupassa villille kauppiaille myytyinä."

Ison panimoalan yrityksen kysely Tampereen aluejohtajaksi tuli Tatulle sopivaan saumaan. Hän kävi jo testeissäkin ja paikka oli niin sanotusti allekirjoittamista vaille valmiina. Tatu lähti kuitenkin vielä hakemaan työtodistuspinosta puuttuvaa Suomen Kotisauna Oy:n todistusta *Esa Tommolalta*.

"Yritys rakennutti tuolloin asuntoja Tampereen seudulle. Heillä oli tiivis yhteistyö *Lammin Betonin* kanssa. Työtodistuksen kirjoittamisen lomassa Esa ehdotti, että perustaisimme kivitalopakettiyhtiön, Kivilinna Talopaketit Oy:n. Johon lähitin toimitusjohtajaksi ja samalla sen ainoaksi työntekijäksi."

Ehdotus yllätti. Mutta se myös kiinnosti. "Nettiyhteys oli tuolloin vielä kotona harvinainen. Menin

1 Tatu Jokisalo ei ole taustaltaan "normi-kivitalomies". Hän on näet koulutukseltaan artesaani. Monipuolisuutta tuo myös työura, johon sisältyy muun muassa viiden vuoden jakso elintarvikekauppiana.

Sirikka Saarinen

siis Tampereen Metso-kirjaston koneelle ja tutkiskelin tulevaa. Suomi oli vasta liittynyt EU:hun. Rakentamisessa kosteus- ja homeasiat olivat nousseet pinnalle. Euroopassa omakotitaloista 90 prosenttia tehtiin kivistä ja 10 prosenttia muusta, Suomessa päinvastoin. Ajattelin, että kai Suomi alkaa tässäkin asiassa eurooppalaistua.”

VIRTUAALINEN TALOTEHDAS

Omaksi ja varsinkin vaimon yllätykseksi Tatu valitsi yrittäjäriskin ja kivialot – ja puolta pienemmän palkan.

Miksi? ”Tuli tunne, että pääsee rakentamaan jotain sellaista mitä Suomessa ei vielä ollut. Siporex oli tuolloin Suomessa ainoa kivialomerkki. Varsinaista kivialokonseptia ei oikeastaan ollut kukaan tehnyt.”

”Olimme Lammin Betonin jälleenmyyjäorganisaatio Tampereella. Päivät myin, illat laskin. Alussa siis yksin, ensimmäiseksi työkaveriksi tuli sitten *Tuokkolan Janne* meidän nykyinen myyntijohtaja. Työn tulokset alkoivat näkyä yllättävänkin nopeasti: vuonna 2001 perustimme toimipisteen Espooseen, seuraavana vuonna myös Ouluun.

Kun aloimme jälleenmyyjänä olla Lammin Betonille jo liian iso yksittäinen toimija, perheyrittäjä osti meidät vuodenvaihteessa 2003/2004. Itselleni jäi yrityksestä 10 prosentin osuus. Otimme käyttöön pöytälaatikossa olleen *Lammi-Kivialot Oy* -nimen. Aloimme saman tien yhtenäistää kenttää valtakunnallisesti. Nyt meillä on omat toimipisteet isoissa kasvukeskuksissa: Turku, Tampere, Helsinki, Oulu ja 11 yrittäjä-edustajapistettä. Edustajilla on myynti ja markkinointi, kaikki projektihoito ja logistiikka siirtyvät meille.

”36 henkilön oma ydinjoukko ja sen rinnalla yhteistyökumppaneina arkkitehti- ja rakennesuunnittelu ja talojen pystytys.”

”Olemme virtuaalinen talotehdas: runkomateriaaleja lukuun ottamatta ostamme tavarat muualta. Kaikki talomme, noin 400 vuodessa, rakennetaan paikan päällä. Suoraan mallistosta tulee vain pari prosenttia. Lähes kaikki talot suunnittelee arkkitehtiyhteistyökumppanimme. Asiakkaat ovat erilaisia, on luonnollista että myös talot ovat erilaisia”, Tatu perustelee yksilölliset talot.

MIKSI KIVITALO

Miksi kivialot? Tatu voisi pitää aiheesta useamman esitelmän. Pelkkien ominaisuuksien sijasta Tatu korostaa, että parhaat kivialon suosittelijat ovat rakennusalan ammattilaiset.

Varsinkin energiatehokkuus on runkomateriaalivalinnassa korostunut. Se on kivialossa kohdallaan: tiiveys, massa, seinärakenteen hyvä U-arvo. Kesällä viileä ja talvella lämmin. Kosteus- ja homeurvallinen. Huoltovapaa. Kestävä. Pitkien jännevä-

lien ansiosta suunnittelun vapaus ja avarat tilat. Asumismukavuus, sijoituksena arvonsa säilyttävä”, hän listaa pyydettäessä.

PIENTALORAKENTAMISELLA VALTAVA MARKKINAPOTENTIAALI

Tatu on kuulunut jo vuosia *Pientaloteollisuus ry:n* hallitukseen. Nyt hän on sen puheenjohtaja. Onko runkomateriaalien, kiven, puun ja hirren välillä ristiriitoja?

”Ei”, Tatu vastaa provosoivaan kysymykseen.

”Kaikille on yhdystyksessä selvää, että edistämme ja kehitämme pientaloteollisuuden yhteisiä toimintaedellytyksiä. Potentiaalihan on valtava: jopa 90 % ihmisistä haluaa näet asua pientaloissa, mutta tällä rakennettavista asunnoista niitä on vain 40 %. Yrityksen edustamasta materiaalista riippumatta tiedämme, että tästä potentiaalista riittää jokaiselle.

Pientalorakentamisen iso kysymys ja kehittämisen paikka on Tatum mukaan se, miten yksilöllisen pientalon haluava ei-ammattilainen pystyy rakentamaan tontilleen vaivattomasti haluamansa kodin.

Pientalorakentamista ohjaavia isoja asioita 10 - 20 vuoden aikana ovat Tatum mukaan muutokset asukkaiden tarpeissa ja ikärakenteessa, asuinpaikan sijainti: maaseutu tai kaupunki, ekologisuus ja ilmastomuutos.

”Pieniä korjausliikkeitä on helpompi tehdä, kun tietää mikä on alan iso kuva. Meidän yrityksellemme yksilöllisyys, laatu ja se että olemme oikeasti asiakaslähtöisiä, ovat niitä isoja asioita.”

”Oman tien kulkija. Tutun turvallisen sijasta valitsimme mieluummin riskireitin”, Tatu kuvaa yrityksen tapaa erottua ja kehittää uutta.

VAIVATTOMUUTTA ASIAKKAALLE

Lammi-Kivialot tutkii ja seuraa aktiivisesti asiakkaiden palautetta. Jokaisen kaupan ja toimituksen jälkeen asiakkaalta kysytään mikä on mennyt hyvin, mikä huonosti.

”Tänään ei riitä se, mikä riitti eilen. Huomenna ei riitä se, mikä riitti tänään”, Tatu linjaa. ”Hyvät järjestelmät ja systeemit eivät auta, jos emme tee asiakkaan kannalta oikeita asioita.”

Vaikka Lammi-Kivialojen rankingsija erilaisilla pientalokyselylistoilla on poikkeuksetta kärkisijoilla, Tatu korostaa, että parannettavaa on: ”Meilläkin on sata asiaa, jotka voimme tehdä vielä paremmin. Koko ajan on tavoiteltava entistä vaivattomampaa taloprojektia – siis asiakkaan kannalta.”

TALOTALO -KONSEPTI

Yksi iso, nimenomaan asiakaslähtöinen edistys-harppaus on alkuvuodesta käynnistynyt TaloTalo -konsepti, jossa Lammi-Kivialot on mukana useiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Konkreettisesti se tarkoittaa helmikuussa Vantaan Petikossa avattavaa

2

Tämän päivän pientalorakentaja tarvitsee Tatu Jokisalon mukaan ennen kaikkea vaivattomuutta. Sen puolesta hän tekee töitä paitsi yrityksensä, myös koko alan puolesta Pientaloteollisuus ry:n hallituksen puheenjohtajana.

näyttelytilaa, jossa tuotteita ja taloja voi nähdä ja kosketella. TaloTalon työkalut ovat sen sijaan tietotekniikkaa. TaloTalolla on nettiportaali, jonne pientaloasiakas saa omat tunnukset kirjautumista varten. Siellä hän saa käyttöönsä projektinhallinta- ja toimija-tarjoushallintaohjelmistot. Ne sisältävät taloprojektin kaikki vaiheet rahoituksen ja rakennusluvan hankkimisesta eri suunnitteluvaiheisiin, hankintoihin ja rakennusvaiheisiin.

”Valitettavan useinhan pientaloprojekti etenee jo syytynneiden tulipalojen sammuttamistahtiin. Keskitytään vääriin asioihin väärään aikaan. TaloTalossa projektia viedään sen sijaan eteenpäin kronologisesti oikeassa järjestyksessä ja niin että rakentaja hallitsee itse kustannuksia ja aikataulua. Vaivattomasti”, Tatu korostaa.

TaloTalo -konseptilla ei ole esikuvia Suomessa eikä sen puoleen muuallakaan. Taustana on kaksivuotinen Tekes-hanke ja Teknillisessä korkeakoulussa tehty tutkimus.

VUOROKAUDEN KASI-KASI-KASI -SÄÄNTÖ

Tatun työhuone on Tampereella. Työpäivä kuluu kuitenkin usein muualla, ainakin pari päivää viikossa pääkaupunkiseudulla. Hän myöntää, että aikataulut on välillä tiukkaa. ”Tavoite on kuitenkin pitää kiinni vuorokauden kasi-kasi-kasi -säännöstä: samat tunnit työlle, vapaa-ajalle ja levolle.”

Sääntö on yksi Tatum 90-luvun alussa tekemästä kolmesta päätöksestä. Ensimmäinen oli se, että hän tekee vain työtä jossa viihtyy. Toiseksi hän pyrkii olemaan aina läsnä siellä missä on: kotona, töissä, harrastuksissa. Ei siis ajattele työasioita kotona tai päinvastoin.

Nelihenkiseen perheeseen kuuluu 14-vuotias tyttö ja 12-vuotias poika. Koti on Tampereen rajalla, mutta Lempäälän puolella, Lammi-Kivialo tietysti.

Tyttö harrastaa tanssia ja poika jalkapalloa. Eikä Tatunkaan nappikset ole joutaneet pölyttymään.

”Pelaan hyväntekeväisyysjoukkue Mansesters Broilerseissa. Tänä vuonna olimme muun muassa nelikymppisten SM-lopputurnauksessa; tosin huonolla menestyksellä. Myös juoksu on tullut kuvioihin, viime vuonna juoksin ensimmäisen maratonini Salzburgissa”, hän kertoo.

Entä käden taidot? ”Olen pikemminkin visioija ja kokonaisuusien hallitsija kuin käsillä tekijä. Kädentaitoja enemmän artesaanin koulutuksesta tarttui mukaan visuaalinen ajattelu”, Tatu vastaa.

Sirikka Saarinen